

Udskriftsdato: 9. februar 2021

KEN nr 9892 af 09/07/2015 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 43-15 om personkreds - merudgifter - CI - hjælpemidler

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: 2013-2112-58393

Ankestyrelsens principafgørelse 43-15 om personkreds - merudgifter - CI - hjælpemidler

Resumé:

Kommunen skal dække nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år, som har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning.

Udgangspunktet for vurderingen er en konkret og individuel helhedsorienteret vurdering af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse og det deraf afledte hjælpebehov.

Barnets funktionsniveau skal vurderes med brug af hjælpemidlet

Hvis barnet bruger et hjælpemiddel, skal vurderingen af, om barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, foretages ud fra barnets funktionsniveau med brug af hjælpemidlet.

Ved medicinsk behandling skal vurderingen af, om betingelserne om varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i servicelovens bestemmelse om merudgifter er opfyldt, også foretages ud fra situationen med medicin. Dette gælder dog ikke i de tilfælde, hvor ophør med den medicinske behandling ville være akut livstruende eller medføre umiddelbar risiko for varig eller væsentlig funktionsnedsættelse. I de situationer skal vurderingen foretages uafhængigt af den løbende eller varige behandling, som barnet modtager til afhjælpning af sin lidelse. Denne undtagelse gælder kun ved medicinsk behandling og ikke i de situationer, hvor barnet bruger et hjælpemiddel.

Det er den samlede vurdering af funktionsnedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse, der er afgørende

Selv om årsagen til den nedsatte funktionsevne ofte vil være en lægelig diagnosticeret lidelse, er det en konkret vurdering af funktionsnedsættelsen, der er afgørende. I denne vurdering vil bl.a. kunne indgå funktionsnedsættelsens betydning i relation til barnets eller den unges aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold m.v.

I den konkrete sag var forældrene til et barn med cochlear implant (CI) omfattet af den personkreds, der har ret til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet.

Lovgivning:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 150 af 16. februar 2015 - § 41

Bekendtgørelse nr. 32 af 21. januar 2015 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom - § 1

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at belyse kriteriet ”betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse”, herunder hvilken betydning brug af hjælpemidler har for personkredsvurderingen.

2. Reglerne

Lov om social service § 41 fastslår, at kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning.

Det fremgår af § 1 i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, at kommunalbestyrelsen skal yde dækning af de nødvendige merudgifter til forsørgelse i hjemmet af børn og unge under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kroniske eller langvarige lidelser.

3. Andre principafgørelser

Følgende principafgørelse er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

55-11: En 12-årig dreng, som var i medicinsk behandling for ADHD, havde ikke en så væsentlig funktionsnedsættelse, at han var omfattet af personkredsen, der kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen.

Han gik i normalklasse og var med god effekt under behandling for sin opmærksomhedsforstyrrelse og sine koncentrationsvanskeligheder. Han havde primært vanskeligt ved sociale situationer.

Vurderingen af, om han var omfattet af personkredsen, skulle i denne sag ske ud fra situationen med medicin. Dette skyldes, at hans adfærdsmæssige og følelsesmæssige funktionsnedsættelse forud for medicinsk behandling, ikke var så betydelig, at ophør med medicinsk behandling ville medføre umiddelbar risiko for varig og væsentlig funktionsnedsættelse. Han var før påbegyndelsen af den medicinske behandling altid meget urolig, havde koncentrationsproblemer og indgik kun med besvær i socialt samspil.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i jeres sag om klage over kommunens afgørelse.

Resultatet er

- Jeres datter har en betydelig og varigt nedsat fysisk funktionsevne.
- Kommunen skal tage stilling til, om de øvrige betingelser for dækning af de ansøgte merudgifter er opfyldt.

Vi ændrer således kommunens afgørelse.

Det betyder, at kommune skal tage stilling til, om de øvrige betingelser for bevilling af merudgifter er opfyldt og i bekræftende fald foretage en udmåling heraf. Kommunen vil kontakte jer.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen finder, at vurderingen af, om I har ret til merudgiftsydelse skal foretages ud fra jeres datters funktionsniveau med CI.

Vi lægger herved vægt på, at hjælpemidler, herunder CI, ikke er behandling. Vores praksis om personkredsvurdering, når et barn er i medicinsk behandling, finder derfor ikke anvendelse ved brug af hjælpemidler. Vi henviser til principafgørelse 55-11.

Vi vurderer herefter, at I er omfattet af personkredsen, der har ret til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af jeres datter i hjemmet.

Vi lægger vægt på udtalelse fra hospitalet, Audiologisk Klinik, Vestdansk CI center. Det fremgår heraf, at jeres datter har et høretab af typen Pendred Syndrom. Hun er CI opereret på højre øre i marts 2006 og på venstre øre i december 2007. Jeres datter har godt udbytte af sin CI, men hun kan ifølge udtalelsen på ingen måde vurderes som normalthørende.

Vi lægger også vægt på, at CI ifølge ovennævnte udtalelse er et avanceret høreapparat, som kan genskabe hørelsen hos døve og svært hørehæmmede. Det er dog ikke en normal hørelse, der skabes. Dynamikområdet er væsentligt mindre end hos normalthørende og måden lyden processeres og bearbejdes på er anderledes. Man får et noget reduceret lydbillede, og hjernen kommer derfor på overarbejde, fordi den skal ind og lukke huller.

Videre lægger vi vægt på, at jeres datters impressive ordforråd ifølge udtalelsen ligger under gennemsnittet, og at hun trods CI på begge ører ikke hører optimalt, hverken i ro eller i støj, når hun ikke kender konteksten. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at hun scorer 30-35 % i støj og 45-75 % i ro i en skelneprøve, der skulle kontrollere hendes evne til at høre og gentage ord, som præsenteres uden mundaflæsning. Som følge heraf udtrættes jeres datter mere end sine jævnaldrende.

Derudover lægger vi vægt på udtalelse fra skolen, modtaget i kommunen den 10. december 2012. Det fremgår heraf, at jeres datter har en hørealders på 6½ år på højre øre og 5 år på venstre øre. Begrebsmæssigt halter hun lidt efter de andre, og hun har svært ved at modtage en kollektiv besked, da hun har svært ved at høre, og dermed forstå, hvad der bliver sagt. Vi lægger også vægt på, at hun har svært ved at følge en generel snak i klassen, og kan have svært ved at følge med i samtalen, når der sidder mange børn sammen. Hun bryder ind, når andre taler, og har brug for at underviseren gentager spørgsmål og svar fra andre elever.

Vi lægger også vægt på, at jeres datter ifølge skoleudtalelsen er fuldstændig afhængig af, at underviseren bruger FM i undervisningen, og klassekammeraterne skal bruge elevmikrofoner for at hun kan følge med i snakken på klassen. Derudover er der iværksat en række tiltag for at begrænse støj og hjælpe hende, såsom tennisbolde på stolebenene, fletkurve i stedet for plastkasser, lydisolering af klasselokalet m.v.

Derudover lægger vi vægt på, at jeres datter ifølge skoleudtalelsen er på overarbejde for at følge med i skolen, hvorfor hun bliver træt. Sidst på dagen er energien brugt op. Der er meget larm i SFO'en, hvilket påvirker hende meget.

Endelig lægger vi vægt på, at jeres datter ifølge skoleudtalelsen er begyndt at være mere opmærksom på, at folk hun ikke kender, ikke må vide, at hun har CI, idet hun ikke vil være anderledes.

På baggrund heraf finder vi, at jeres datter har en betydelig og varigt nedsat fysisk funktionsevne med konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse.

Vi er opmærksomme på, at jeres datter kan rummes i klassen, og at hun ifølge kommunens opfattelse er kompenseret i henhold til sit høretab. Vi er også opmærksomme på, at hun scorer lidt over gennemsnittet på sætningsforståelse, og at hun fungerer godt sammen med de andre elever i klassen og er fuldt integreret i sammenholdet i klassen.

Vi finder dog ikke, at det kan føre til en anden afgørelse. Vi lægger herved særlig vægt på, at der er tale om en helhedsvurdering i forhold til den samlede livssituation. Det er således ikke tilstrækkeligt, at jeres datter kan rummes i klassen.

Vi er også opmærksomme på, at jeres datter ifølge det oplyste leger med de andre piger i fritiden, og går til både gymnastik og ridning. Vi finder dog heller ikke, at dette kan føre til et andet resultat. Vi lægger i den forbindelse særlig vægt på hendes problemer med at høre og deltage i samtaler, når der er flere til stede, og hun ikke kender konteksten. Vi lægger også vægt på, at hun på trods af de omfattende tiltag, der er iværksat i skolen, har svært ved at følge med i samtalen, hvilket i højere grad må gælde i de sammenhænge, hvor der ikke er iværksat tilsvarende tiltag. Vi henviser i øvrigt til begrundelsen ovenfor.

Det følger af servicelovens § 41, stk. 1, 1. pkt., at personkredsen er forældre til børn, som har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Vi bemærker, at vores afgørelse er endelig, og den kan derfor ikke indbringes for anden administrativ myndighed.